

De Brexit en het oneindige uitstel

Citation for published version (APA):

Chamon, M. (2019). De Brexit en het oneindige uitstel. De Standaard.

Document status and date:

Published: 30/10/2019

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

niets op

agenten. En alsof dat nog niet erg genoeg was, mocht Baghdadi in een Monopoly-achtige wending de gevangenis eind 2004 verlaten zonder te betalen.

Die pijnlijke blunders terzijde: misschien verdiende Baghdadi het te sterven. Hij verengde de islam, een veelzijdige godsdienst, tot een religie van het zwaard. Hij riep moslims op om aanslagen te plegen in het Westen en het Midden-Oosten. Hij veranderde Syrische en Iraakse steden in openluchtgevangnissen. Zijn aanhangers executeerden vijanden op de meest gruwelijke wijze en gooiden homoseksuelen van gebouwen. Weinig moslims zullen om hem rouwen. Maar – en dit is een vraag die we moeten stellen – hoe zinvol is de liquidatie van Baghdadi?

Hoogstens tactisch succes

Waarschijnlijk was Baghdadi, net als Osama bin Laden voor hem, vooral bezig met overleven – wat voor 'meest gezochte' terroristen al een overwinning op zich is. In de dagelijkse leiding van zijn groepering zal hij nauwelijks nog een rol gespeeld hebben. Maar zelfs als we ervan uitgaan dat Baghdadi de operationele leiding had over IS, is zijn uitschakeling hooguit een tactisch succes. Als de meedogenloze liquidatieprogramma's van de Israëlische geheime diensten – die sinds de Tweede Wereldoorlog meer gerichte moordaanslagen pleegden dan gelijk welk ander westers land – ons iets leren, is het dat je diepgewortelde problemen niet kunt oplossen met geweld. Ook niet als elite-eenheden vijanden op een James Bond-achtige wijze uitschakelen. Zolang Israël de Palestijnse gebieden blijft bezetten, zullen nieuwe terroristen de fakkel overnemen. En zolang corruptie, repressie en buitenlandse inmengingen het

Zonder de blunders van de VS was Baghdadi wellicht nooit de leider geworden van een terroristische staat die zich uitstrekte van Syrië tot Irak

Midden-Oosten plagen, zullen jihadisten een oud idee nieuw leven inblazen.

Natuurlijk kunnen de VS niet alle problemen in het Midden-Oosten oplossen. Evenmin zijn ze de enige verantwoordelijke voor al het aanwezige leed. Het was al mooi geweest als Trump erkende dat zijn land fouten heeft gemaakt. En als hij had gezegd dat hij met de dood van Baghdadi heeft geprobeerd om die fout recht te zetten, beseffend dat er nog een grotere strijd moet worden gevoerd in de regio: een strijd tegen corruptie en machtsmisbruik. Trump had kunnen verwijzen naar de miljoenen Soedanezen, Algerijnen, Iraakse en Libanese betogers van de voorbije maanden en weken die smakken naar waardigheid. Dat is evenwel te veel verwacht van een leider die vroeger banden onderhield met oplichters en maffiosi en ooit onthulde hoe je als ster vrouwen kunt misbruiken. In plaats daarvan koos de Amerikaanse president om zichzelf als opbevelhebber te feliciteren en maakte hij Baghdadi belachelijk. Volgens Trump stierf de IS-leider 'jankend, huilend, schreeuwend' en 'als een hond, als een lafaard'. Ik vrees dat nu al de zaden zijn geplant voor nieuwe radicale bewegingen.

houdt. Socialisten en liberalen vonden de communisten als bondgenoot om de pas gewijzigde abortuswet nog eens te veranderen. En Open VLD-voorzitter Gwendolyn Rutten wil zo de euthanasie uitbreiden.

SP.A en de N-VA ontdekten dat ze samen een meerderheid konden vinden om elke verjaring af te wijzen bij seksueel misbruik van minderjarigen. Nu gaan die twee partijen samen pogen controle te krijgen op de geheime deals die minister Maggie De Block (Open VLD) sluit met de farmaceutische. Consistent beleid zal dit niet opleveren, maar het parlement heeft ontdekt dat het bakens kan verzetten die het niet verzet krijgt als er een regering regeert.

Sommigen dromen al verder. Waarom niet een echte parlementaire democratie maken, zoals het Europees Parlement waar geen vaste meerderheid en oppositie bestaan maar telkens een meerderheid gezocht wordt over een voorstel?

Ze dromen verder. Een federale regering zoals de Zwitserse moet dan maar uitvoeren wat zo'n parlement beslist. In dat (con)federale land worden de zeven federale ministers rechtstreeks gekozen door het parlement en verdeeld over alle grotere partijen; die veelkleurige regering moet ook uitvoeren wat het volk rechtstreeks beslist via referenda.

Vergeet het: zoiets komt er hier nooit. Maar het spoort wel aan tot nadenken. Als niemand wil regeren, hebben we dan wel een klassieke federale regering nodig? Is een afspiegelingsregering (met de partijen die de deelstaatregeringen vormen) of een evenredige regering zoals in Zwitserland (met alle grotere partijen) een alternatief? En een actief parlement dat het politieke werk leidt, is dat echt ondenkbaar?

Guy Tegenbos is gewezen redacteur van deze krant. Tweewekelijks liet hij zijn blik gaan over politiek en beleid.

'Omdat iedereen wel iets heeft wat hij ecologisch gezien "beter" doet, is er altijd de mogelijkheid om de schuld bij een ander te leggen'

Schrijver **DAAN HEERMA VAN VOSS** is het gekibbel over individuele prioriteiten beu en wil liever 'politieke verantwoordelijkheid eisen van onze beleidsmakers' (in 'De mening' in dS Avond).

De Brexit en het oneindige uitstel

Uitstel van de Brexit verzwakt alleen maar de positie van de Europese Unie, betoogt **MERIJN CHAMON**.

voor te stellen als een grote verwezenlijking.

Macron als 'vulle EU-rat'

Vandaag zijn we terug bij af. In plaats van de Britten duidelijk te maken dat ze de keuze hebben tussen een harde Brexit en het uittredeakkoord van Johnson, staan we opnieuw uitstel toe. Ditmaal om nationale verkiezingen te organiseren. Dit terwijl de Britten eigenlijk enkel meer tijd nodig hebben om hun interne wetgeving aan te passen aan het akkoord waarmee het huidige Lagerhuis reeds ingestemd heeft.

Een geradicaliseerde Conservatieve partij, mogelijk verder verhard door druk van de Brexit Party, is in staat om na de verkiezingen een verdere heronderhandeling te eisen.

Geen enkele verkiezingsuitslag kan de positie van de EU verbeteren. Mocht Labour tegen de verwachtingen in winnen, dan volgt een tweede referendum. Als de uitslag daarvan weer Leave is, zijn we geen stap verder. Als Remain deze keer wint, zal het niet met een grote marge zijn. Een Verenigd Koninkrijk dat op zo'n basis in de EU blijft, zou desastreus zijn, geleid op de volledig verziekte en toxische publieke sfeer daar. Een blik op de grootste krant van het land zegt genoeg: vorig jaar skaagde die erin om Emmanuel Macron op de voorpagina als een maffioso af te beelden, met als ondertekening 'vulle EU-rat'.

Als Johnson de verkiezingen wint, is dit evenmin een garantie dat het akkoord goedgekeurd wordt. Een geradicaliseerde Conservatieve partij, mogelijk verder verhard door druk van de Brexit Party van Nigel Farage, is in staat om na de verkiezingen een verdere heronderhandeling te eisen. De Europese Raad mag dit dan wel uitsluiten, maar dat deed hij ook al tevergeefs in april. Met elk verder uitstel stelt de EU zich verder bloot aan de hopeloze interne verdeeldheid van de Britten en riskeert het al het opgebouwde voordeel, vervat in het uittredeakkoord, volledig kwijt te spelen.

Generieus uitstel

Net als toen de beslissing over het tweede uitstel werd genomen (*DS 12 april*), was vooral Frankrijk gekant tegen een significante verlenging. Net als toen is Frankrijk geplooid onder diplomatieke druk van de andere lidstaten. Dit valt te betreuren. Dit derde uitstel resulteert immers hoogstwaarschijnlijk niet in een, voor de EU gunstige, *deus ex machina*. Net als bij het tweede uitstel geeft de EU een sterke positie verder uit handen: in april 2019 had de EU een exitakkoord met Theresa May onderhandeld dat bijzonder gunstig was voor de lidstaten van de EU. Toen had men ook al de druk bij de Britten moeten leggen en hen duidelijk maken dat het enige alternatief een harde Brexit is, wat het Britse Lagerhuis zelf al had afgewezen (*DS 28 februari*).

De Europese lidstaten gaven echter een generieus uitstel, wat de Tories toeliet om een nieuwe partijleider te kiezen. Hoewel de Europese Raad had aangegeven dat het tweede uitstel niet mocht dienen om het akkoord te heronderhandelen, slaagde Johnson hier toch in. Zijn akkoord is nog altijd een aanfluiting van de Britse soevereiniteit, maar net iets gunstiger voor het Verenigd Koninkrijk dan het akkoord van May. Dat liet hem toe om, met enig succes, de heronderhandeling aan het thuisfront

MERIJN CHAMON
Assistant Professor EU Law
(Maastricht University).